



A TANTÁRGY ADATLAPJA

Pályaválasztási tanácsadás

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Humán erőforrás
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Pályaválasztási tanácsadás				A tantárgy kódja	ALM4601
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Dr. VERES Anna egyetemi adjunktus				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. VERES Anna egyetemi adjunktus				
2.4. Tanulmányi év	III	2.5. Félév	6	2.6. Értékelés módja	V	2.7. Tantárgy típusa	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórászám	48	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	24
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					32
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					15
Vizsgák					5
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászám					102
3.8. A félév összórászám					150
3.9. Kreditszám					6

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-



5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	előadóterem, audio-video felszerelés
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	szeminárium terem, audio-video felszerelés

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakrai/kulcskompetenciák	- Társadalmi adatrendszerek kezelése; - A szervezeti környezet diagnosztizálása; - A szociológiai alkalmazott szemlélet megfelelő alkalmazása;
Transzverzális kompetenciák	(CF2) A pszichológia területére jellemző interperszonális kapcsolatteremtés és kommunikáció. (RAI) munkakapcsolati szövetség kialakítása, mások nézőpontjának elfogadása és tapasztalataik elismerése, a saját gondolatok és szakmai hozzájárulások kifejezése, valamint az információk megosztása a kliensekkel, más szakemberekkel és a szélesebb közönséggel, továbbá a szakmai és személyes határok megfelelő kezelése, szupervízió mellett.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	- Képes elméleti konstrukciókkal dolgozni, amelyek világosan elkülönülnek a hétköznapi tudástól, és amelyeket pszichológiai mérőeszközökben hasznosítanak, erős pszichometriai jellemzőkkel (érvényesség, megbízhatóság, érzékenység, látszatérvényesség stb.). - Megkülönbözteti a kommunikáció főbb elméleteit és modelljeit, amelyek szükségesek a klienssel való kapcsolatban.
Képességek	- A pszichológiai értékelés adatait szakszerűen gyűjteni és értelmezni a minőségi, etikai kritériumok és az értékelés céljai alapján, figyelembe véve a kulturális kompetenciákat. - Interperszonális készségek sorát kifejezni (pl. verbális folyékonyság, érzelmi/affektív kifejezőkészség, meggyőzőképesség, melegség/másik elfogadása, empátia, perspektívaátvétel, viselkedési következetesség) a klienssel való kapcsolatban. - Megszerezni a tájékozott beleegyezést az információk és szakmai hozzájárulások megosztásához a kliensekkel és más releváns személyekkel (pl. szülők), figyelembe véve azok státuszát/helyzetét. - Szakmai jellegű információkat megfogalmazni és kommunikálni a beszélgetőpartner sajátosságaihoz alkalmazkodva, szupervízió mellett.

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.



Felelősség és önállóság	• Felelősségteljesen járjon el a pszichológiai szolgáltatások igénybevevőjével való kapcsolatban, az etikai, deontológiai és jogi előírásoknak megfelelően. • Tiszteletet tanúsítson a kliensekkel és másokkal való interakcióban. • Integritással és őszinteséggel cselekedjen a pszichológiai szolgáltatások igénybevevőjével való kapcsolatban. • Reflektív hozzáállást mutasson, azaz hajlandóságot a kritikai, hipotézisekre orientált gondolkodásra, valamint az érvelés alkalmazására a pszichológiai döntéshozatali folyamatokban. • Elsajátítsa a szigorú, hatékony és felelősségteljes munkavégzés stratégiáit, a pontosság és a személyes felelősség gyakorlását az eredményekért, a szakmai etikai kódex elveinek, normáinak és értékeinek megfelelően, amelyeket alkalmaz a pszichológiai szolgáltatások igénybevevőjével való kapcsolatban. • Interperszonális nyitottságot tanúsítani a kommunikáció és a klienssel való kapcsolat kialakításában. • Pszichológiai következtetéseket és ajánlásokat világos, etikus módon kommunikálni, az adott közönséghez igazítva (szakemberek, kliensek vagy a szélesebb közönség), szupervízió mellett. • Kapcsolati őszinteséget megnyilvánítani a tájékozott beleegyezés megszerzésével, a pszichológiai szerződés kidolgozásával és az eredmények visszajelzésével. • Támogató hozzáállást kifejezni, releváns visszajelzés biztosításával a klienssel való kommunikáció során.
-------------------------	---

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• Pszichológiai értékelési kompetenciák kialakítása egyéni, csoportos, közösségi és társadalmi szinten, szupervízió mellett, tudományosan validált módszerek és eszközök alkalmazásával. • Az interperszonális kapcsolatletteremtő és kommunikációs készségek fejlesztése pszichológiai szakmai kontextusokban, az etikai elvek és a szakmai határok tiszteletben tartásával.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• Pszichológiai értékelések megvalósítása a pszichológiai beavatkozások vagy szolgáltatások/termékek folyamatai, eredményei, hatásai és következményei jellemzőinek elemzésével. • A formatív és szummatív értékelés foglmainak alkalmazása, az eljárások felülvizsgálatának és kiigazításának lehetőségével a megvalósítás során és annak végén. • Az érvényesség, megbízhatóság, hasznosság, hatékonyság és hatás kritériumainak alkalmazása a pszichológiai értékelés eredményeinek megítélésében, a kontextus és a célok függvényében. • Hatékony munkakapcsolat kialakítása és fenntartása kliensekkel és szakmai kollégákkal empátia, mások tapasztalatainak elismerése és saját szakmai hozzájárulások világos kifejezése révén. • Kommunikációs készségek gyakorlása és információmegosztás kliensekkel, szakemberekkel és a szélesebb közönséggel, szupervízió mellett. • A szakmai és személyes határok megfelelő kezelése a pszichológiai tevékenység során.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezetés a karrier-tanácsadás témakörébe; Alapvető fogalmak a	Bemutatás, problematizálás	-



karrier- tanácsadásban: munka, karrier, pályafejlődés, tanácsadás		
Karrierelméletek és gyakorlati alkalmazásai: Super életciklus és élettér elmélete	Bemutatás, problematizálás	
Karrierelméletek és gyakorlati alkalmazásai: Szociál-kognitív karrierelmélet	Bemutatás, problematizálás	
Karrierelméletek és gyakorlati alkalmazásai: Konstruktivista karrierelmélet	Bemutatás, problematizálás	
A személyiségtípusok fontossága a pályafejlődésben: Holland pályaválasztási elmélete	Bemutatás, problematizálás	
Tanácsadási folyamat	Bemutatás, problematizálás	
Tanácsadási modellek	Bemutatás, problematizálás	
Karrier-tanácsadási modellek	Bemutatás, problematizálás	
Nemi különbségek és sztereotípiák a pályafejlődésben és a karrier-tanácsadásban; Pályafejlődés és karrier-tanácsadás a faji és etnikai különbségek tekintetében	Bemutatás, problematizálás	
Pályafejlődés és karrier-tanácsadás akadályozott személyeknél;	Bemutatás, problematizálás	
Karrier-tanácsadás a 21. században: alkalmazások, programok és online felületek használata; AI és karrier-tanácsadás	Bemutatás, problematizálás	
Összegzés, ismétlés	Bemutatás, problematizálás	

Könyvészet

Brown, S. D. & Lent, R. W. (2013). Career Development and Counseling, Putting Theory and Research to Work, 2 nd Edition, New Jersey: John Wiley & Sons Inc., 55-245.

Fonyó I. & Pajor A. (2000) (szerk). Fejezetek a konzultáció pszichológiájának témaköréből. ELTE, Budapest

Hartung, P. J., Savickas, M. L., & Walsh, W.B. (2015). APA Handbook of Career Intervention, Volume 1: Foundations, 1 st Edition, Washington, D.C.: American Psychological Association, 209-223, 225-242; 333-354.

Hartung, P. J., Savickas, M. L., & Walsh, W.B. (2015). APA Handbook of Career Intervention, Volume 2: Application, 1 st Edition, Washington, D.C.: American Psychological Association, 53-66; 139-155.

Rogers, C. (2000). Valakivé válni. A segítő kapcsolat jellemzői. Edge Kiadó, 3 fejezet.

Ritoók Magda (2008). Pályafejlődés – és Pályafejlődési tanácsadás, Budapest: Elte Eötvös Kiadó.

Szilágyi, K. (2012). A pályaorientáció szerepe a társadalmi integrációban. Budapest: Pályatervezési és Tanárképző Intézet

Szilágyi, K. (2012). Karrier- és Pályatervezés. Budapest: Collegium kft.

Török, R. (2017). A pályadöntések mesterei. Budapest: Print & Pixel House Kiadó, 34-39, 104-134

Veres, A. (2025). Karrier-tanácsadás elmélete és gyakorlata. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană ISBN: 978-606- 37-2656-9

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezető, bemelegítő gyakorlatok	Csoportmunka	-



Super pályafejlődés elméletéhez kapcsolódó tesztek	Megvitatás, demonstráció, Csoportmunka
FLAG, HEXACO és a RIASEC	Kiscsoportos feladatok, megvitatás
A karrier döntési én-hatékonyság	Kiscsoportos feladatok, videó-elemzés
Karrier alkalmazkodási képesség	Kiscsoportos feladatok, megvitatás
Egyéni pályamodellek bemutatása	Demonstráció, megvitatás
Egyéni pályamodellek bemutatása	Demonstráció, megvitatás
Egyéni pályamodellek bemutatása	Demonstráció, megvitatás
Egyéni pályamodellek bemutatása	Demonstráció, megvitatás
Egyéni pályamodellek bemutatása	Demonstráció, megvitatás
Egyéni pályamodellek bemutatása	Demonstráció, megvitatás
Összegzés, ismétlés	Megvitatás, ötletbörze

Könyvészet

Brown, S. D. & Lent, R. W. (2013). Career Development and Counseling, Putting Theory and Research to Work, 2 nd Edition, New Jersey: John Wiley & Sons Inc., 55-245.

Fonyó I. & Pajor A. (2000) (szerk). Fejezetek a konzultáció pszichológiájának témaköréből. ELTE, Budapest

Hartung, P. J., Savickas, M. L., & Walsh, W.B. (2015). APA Handbook of Career Intervention, Volume 1: Foundations, 1 st Edition, Washington, D.C.: American Psychological Association, 209-223, 225-242; 333-354.

Hartung, P. J., Savickas, M. L., & Walsh, W.B. (2015). APA Handbook of Career Intervention, Volume 2: Application, 1 st Edition, Washington, D.C.: American Psychological Association, 53-66; 139-155.

Rogers, C. (2000). Valakivé válni. A segítő kapcsolat jellemzői. Edge Kiadó, 3 fejezet.

Ritoók Magda (2008). Pályafejlődés – és Pályafejlődési tanácsadás, Budapest: Elte Eötvös Kiadó.

Szilágyi, K. (2012). A pályaorientáció szerepe a társadalmi integrációban. Budapest: Pályatervezési és Tanárképző Intézet

Szilágyi, K. (2012). Karrier- és Pályatervezés. Budapest: Kollegium kft.

Török, R. (2017). A pályadöntések mesterei. Budapest: Print & Pixel House Kiadó, 34-39, 104-134

Veres, A. (2025). Karrier-tanácsadás elmélete és gyakorlata. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană ISBN: 978-606- 37-2656-9

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A javasolt kurzus és szemináriumi témák a pszichológia alap- és alkalmazott kutatásának aktuális témái, és megközelítésük e tudományágban a szakirodalom legújabb eredményeire épülnek. A tantárgyak alkalmazásai a munkaerőpiacon igényelt és a szakmai közösségek normái szempontjából releváns főbb fogalmakra is kiterjednek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Írásbeli vizsga	minimum 5-ös jegy	30%
10.5 Szeminárium / Labor	Évközi feladatok	a félév során kért feladatok	70%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			



Ha a félévi vizsgán nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt 60%-os előírásoknak eleget tett.

Az előadás óralátogatási kötelezettségeket (min. 50%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató **vizsgáról való kizárását** vonja maga után. A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 20%-a lehet. Az évközi feladatok leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele. A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.

A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsga időszakban nem pótolhatóak.

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük.

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							
								

Kitöltés időpontja:
2025. 04. 22.

Előadás felelőse:
Dr. VERES Anna

Szeminárium felelőse:
Dr. VERES Anna

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.



**sociologie &
asistență socială**

Universitatea Babeș-Bolyai

B-dul 21 Dec. 1989 nr. 128
Cluj-Napoca 400604

+40-246-42.46.74
+40-264-41.99.58

secretariat.socasis@ubbcluj.ro
socasis.ubbcluj.ro

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025. 09. 16.

Intézetigazgató:

Dr. LÁSZLÓ Éva